

Đẩy mạnh chuyển đổi số, xã hội hóa thi hành án dân sự

13:17 05/11/2025

Nhiều đại biểu Quốc hội đánh giá Dự án Luật Thi hành án dân sự (sửa đổi) đã thể hiện rõ tinh thần cải cách, tạo đột phá về tổ chức bộ máy, xã hội hóa hoạt động và chuyển đổi số, góp phần nâng cao hiệu quả công tác thi hành án, bảo đảm quyền và lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân.

Ba đột phá lớn của dự thảo luật

Sáng 5/11, tiếp tục chương trình Kỳ họp thứ 10, Quốc hội tiến hành phiên thảo luận ở tổ về dự án Luật Thi hành án dân sự (sửa đổi). Phát biểu thảo luận tại Tổ 1 (Đoàn thành phố Hà Nội), đại biểu Đỗ Đức Hồng Hà cho biết, dự thảo Luật Thi hành án dân sự (sửa đổi) có 3 điểm mới quan trọng, mang tính đột phá nhằm khắc phục những khó khăn, vướng mắc, tồn tại trong thời gian qua và đáp ứng yêu cầu sắp xếp lại tổ chức bộ máy.

Đại biểu Đỗ Đức Hồng Hà phát biểu. (Ảnh: DUY LINH)

Thứ nhất, cải cách, sắp xếp lại hệ thống cơ quan thi hành án dân sự theo hướng tinh gọn, hiệu quả. Theo đó, dự thảo luật bãi bỏ mô hình Chi cục Thi hành án

dân sự cấp huyện, thay bằng hệ thống cơ quan một cấp ở cấp tỉnh; thành lập Phòng Thi hành án dân sự khu vực trực thuộc Cục Thi hành án dân sự cấp tỉnh để thực hiện nhiệm vụ tại cơ sở. Cách tổ chức này giúp tập trung chỉ đạo, điều hành, điều động chấp hành viên và nguồn lực hiệu quả hơn, nhất là trong xử lý các vụ việc phức tạp.

Thứ hai, đẩy mạnh xã hội hóa công tác thi hành án dân sự, chính thức hóa và nâng cao địa vị pháp lý của tổ chức thi hành án ngoài nhà nước. Dự thảo dành riêng một mục quy định về Văn phòng Thi hành án dân sự và Thừa hành viên, đổi tên Văn phòng Thừa phát lại thành Văn phòng Thi hành án dân sự; quy định đây là tổ chức hành nghề thi hành án hoạt động theo loại hình công ty hợp danh; đồng thời trao quyền tổ chức thi hành án theo yêu cầu của đương sự đối với các bản án, quyết định thuộc thẩm quyền.

Đại biểu phân tích, việc này tạo hành lang pháp lý cho một chủ thể thi hành án mới, phù hợp chủ trương xã hội hóa, giúp giảm tải cho cơ quan nhà nước và nâng cao tính chuyên nghiệp.

Thứ ba, đẩy mạnh toàn diện chuyển đổi số và ứng dụng công nghệ thông tin trong thi hành án dân sự. Dự thảo luật đã bổ sung điều khoản riêng về ứng dụng công nghệ thông tin, quy định rõ việc xây dựng, quản lý, vận hành cơ sở dữ liệu về thi hành án; trách nhiệm kết nối, chia sẻ dữ liệu của các cơ quan quản lý cơ sở dữ liệu quốc gia và chuyên ngành với cơ sở dữ liệu thi hành án; khẳng định giá trị pháp lý của văn bản, hồ sơ điện tử, chữ ký số. Đây được xem là đột phá trong tổ chức thi hành án, giúp nâng cao tốc độ, hiệu quả, tính minh bạch và giảm tiêu cực.

Bảo đảm khả thi, thực chất trong thi hành án

Đại biểu Lê Nhật Thành phát biểu.

Tại thảo luận, đại biểu Lê Nhật Thành tán thành với nội dung Tờ trình và Báo cáo thẩm tra dự án luật, đồng thời đề nghị cơ quan soạn thảo tiếp tục hoàn thiện các quy định về ứng dụng công nghệ thông tin, chuyển đổi số trong công tác thi hành án dân sự, theo hướng cụ thể, thiết thực và khả thi.

Ông nêu rõ, dự thảo luật đã bổ sung nhiều điểm mới quan trọng như thông báo thi hành án bằng phương tiện điện tử, thanh toán tiền thi hành án qua chuyển khoản, xác minh điều kiện thi hành án thông qua cơ sở dữ liệu quốc gia, và đặc biệt là quy định riêng về chuyển đổi số trong thi hành án dân sự.

Đại biểu đề nghị tiếp tục cụ thể hóa các nội dung này trong nghị định hướng dẫn thi hành, đồng thời nghiên cứu bổ sung quy định công nhận giá trị pháp lý của các thủ tục thi hành án thực hiện trên môi trường điện tử.

Về trách nhiệm của các cơ quan, tổ chức, cá nhân trong thi hành án dân sự, đại biểu Lê Nhật Thành nhấn mạnh, hiệu quả công tác này không chỉ phụ thuộc vào cơ quan thi hành án và chấp hành viên, mà còn gắn liền với sự phối hợp của các cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan.

Do đó, cần quy định rõ trách nhiệm của các cơ quan như Kho bạc Nhà nước, ngân hàng, cơ quan đăng ký tài sản, cơ quan công an, cơ quan bảo hiểm xã hội... cũng như vai trò quản lý nhà nước và trách nhiệm phối hợp của Ủy ban nhân dân các cấp trong quá trình tổ chức thi hành án.

Tránh việc xã hội hóa chỉ mang tính hình thức

Đại biểu Nguyễn Phương Thủy phát biểu. (Ảnh: DUY LINH)

Đại biểu Nguyễn Phương Thủy cho rằng việc sắp xếp lại hệ thống cơ quan thi hành án dân sự ở địa phương là cần thiết để bảo đảm tinh gọn, hiệu lực, hiệu quả, song cần làm rõ địa vị pháp lý và cơ chế hoạt động của Phòng Thi hành án khu vực nhằm tránh phát sinh thủ tục hành chính và bảo đảm tính chủ động của đội ngũ chấp hành viên.

“Chúng ta không sinh thêm bộ máy, không tạo ra cấp trung gian, nhưng cũng phải có cơ chế để anh em được giao quyền và được chủ động trong triển khai, tránh việc vì yêu cầu sắp xếp mà cuối cùng lại phát sinh thủ tục hành chính, nhất là ở những địa phương rộng lớn, khoảng cách địa lý rất lớn. Nếu không đẩy mạnh chuyển đổi số để hỗ trợ, việc thực hiện các thủ tục hành chính sẽ gặp khó khăn”, đại biểu nêu quan điểm.

Bà cũng đề nghị xem xét kỹ việc đổi tên Văn phòng Thừa phát lại thành Văn phòng Thi hành án dân sự và chức danh Thừa hành viên, bởi hệ thống Thừa phát lại đã vận hành ổn định đã nhiều năm, phát huy hiệu quả và người dân cũng đã dần quen với khái niệm này. Việc thay đổi cần được đánh giá kỹ về chi phí xã hội, tính kế thừa và các quy định chuyển tiếp để tránh phát sinh vướng mắc trong quá trình thực hiện.

Liên quan hoạt động của Văn phòng Thi hành án dân sự, nữ đại biểu nhấn mạnh, khi đã giao quyền cho các tổ chức ngoài nhà nước tham gia thi hành án, cần cho phép họ được sử dụng công cụ phù hợp để bảo đảm thực hiện nhiệm vụ, tránh tình trạng xã hội hóa mang tính hình thức.

Đại biểu nêu thí dụ, có những biện pháp bảo đảm thi hành án, các văn phòng này không được thực hiện, như tạm giữ các giấy tờ; hoặc khi tổ chức cưỡng chế

thi hành án, họ không được huy động các lực lượng hỗ trợ. Điều này liên quan đến tính khả thi của chính định pháp lý.

Theo Báo Nhân dân